

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola

Ponedeljek, 29. avgust 2011 / 120 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Izpitna pola vsebuje 9 strukturiranih nalog, od katerih jih izberite 7. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 126; vsaka naloga je vredna 18 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvih sedem nalog, ki ste jih reševali.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 28 strani, od tega 1 prazno. Barvna priloga ima 4 strani.

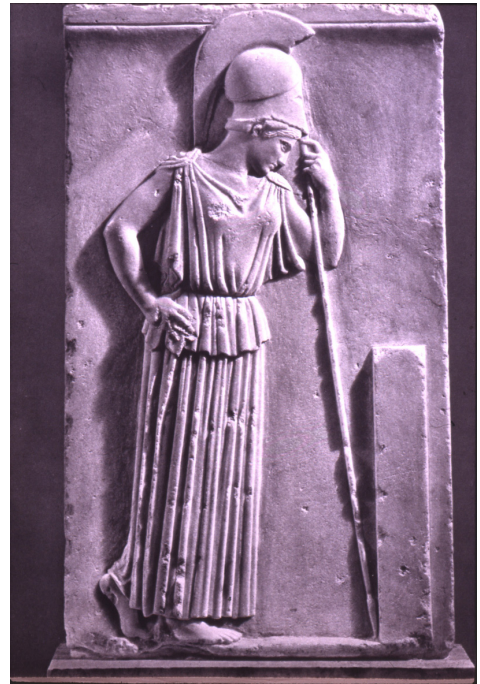
1. IKONOGRAFIJA – ANTIČNA

Slika 1

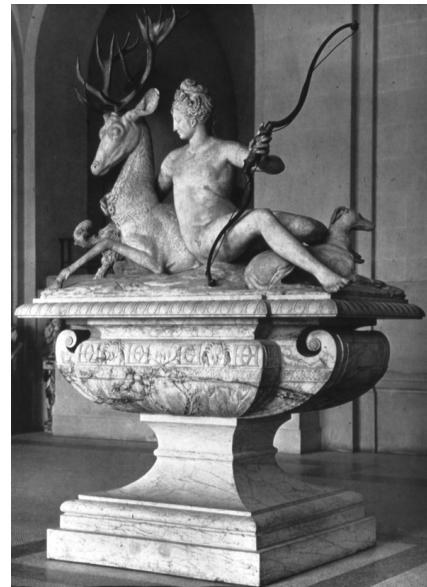
Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 5

- A) Na slikah 1, 2, 3, 4 in 5 so predstavljeni antični bogovi. Prepoznajte jih po njihovih atributih in vpišite njihova imena na črte pod slike. (Vsaj štiri navedbe.)

(4 točke)

- B) Bog na sliki 1 je v klasični mitologiji znan tudi po številnih ljubezenskih prigodah, ki so jih umetniki zelo radi upodabljali. V svojih ljubezenskih dosežkih se je velikokrat spremenil v katero od živali. V podobi katere živali se je približal:

feničanski princesi Evropi _____

špartanski kraljici Ledi _____

(2 točki)

- C) Boginja na sliki 3 je bila v stari Grčiji zelo priljubljena. Kot boginjo česa so jo častili Grki? (Dve navedbi.)

(2 točki)

Slika 6

- D) Bistvene značilnosti boga na sliki 2 so nazorno izražene tudi na znamenitem Rubensovem platnu (slika 6). Opišite jih.

(2 točki)

Slika 7

- E) Slika 7 je velika mitološka alegorija. Poimenujte avtorja, naslov slike in umetnostnozgodovinsko obdobje.

(3 točke)

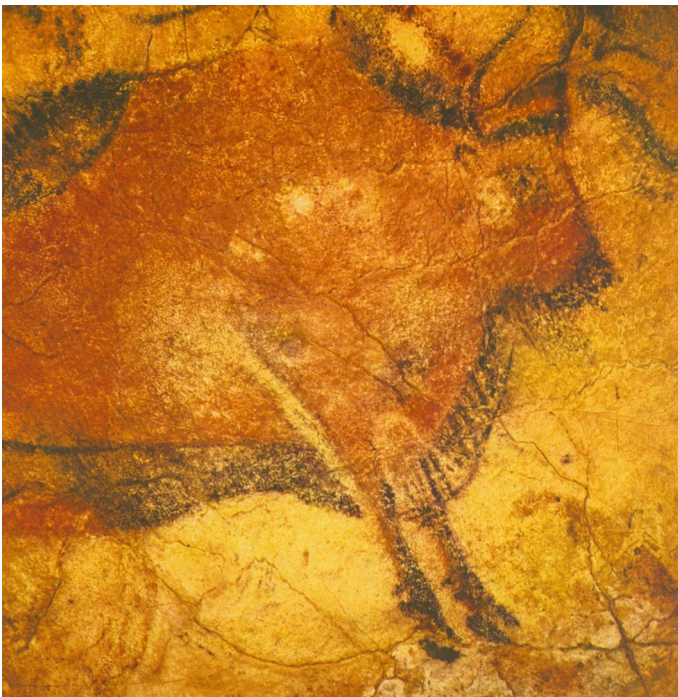
- F) a) Poimenujte vsaj tri glavne osebe na sliki 7.

(3 točke)

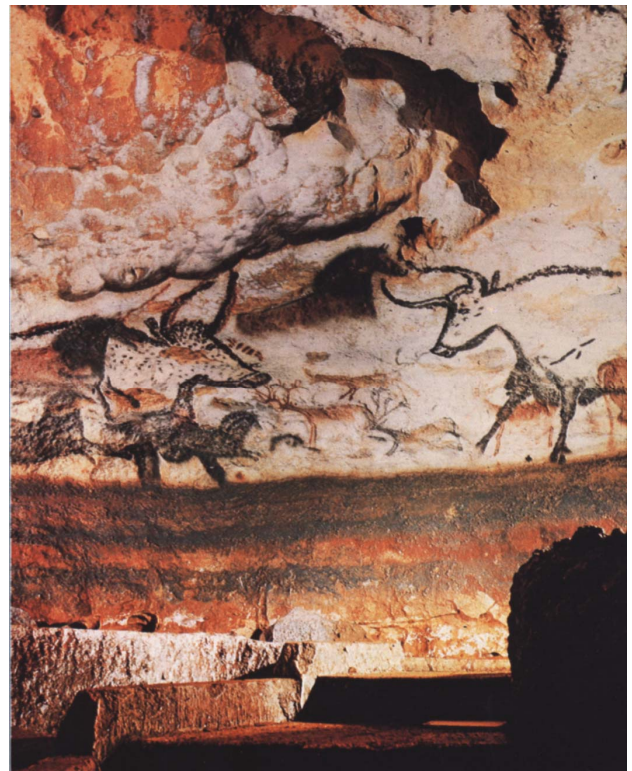
- b) Razložite alegorično vsebino slike 7.

(2 točki)

2. UMETNOST PRAZGODOVINE

Slika 1

Slika 2

- A) V katerem obdobju prazgodovine (natančno) so nastale upodobitve na slikah 1 in 2 in katera so najbolj znana najdišča (imenujte dve najdišči)?

Obdobje (natančno) nastanka: _____

Imeni najdišč: _____

(3 točke)

- B) Navedite tri značilnosti teh upodobitev in njihov namen:

(3 točke)

- C) Oglejte si upodobitev na sliki 3 in napišite, kaj je njen motiv in kako si ga lahko razložimo.

(3 točke)

Slika 3

Slika 4

- D) Značilne arheološke najdbe, ki se razprostirajo po širšem evropskem prostoru, so tudi monumentalni spomeniki, kakršnega vidite na sliki 4. Napišite, katero najdišče je predstavljeno, in opredelite njegov namen.

(3 točke)

Slika 5

Slika 6

Slika 7

- E) Velika sprememba v človeški družbi nastane z uporabo kovin. Ob slikovnem gradivu (slike 5, 6 in 7) naštejete vrste uporabljenih kovin in napišite, kateri način v oblikovanju kovin je najpogostejši.

Vrste kovin (dve navedbi): _____

Način oblikovanja kovin: _____

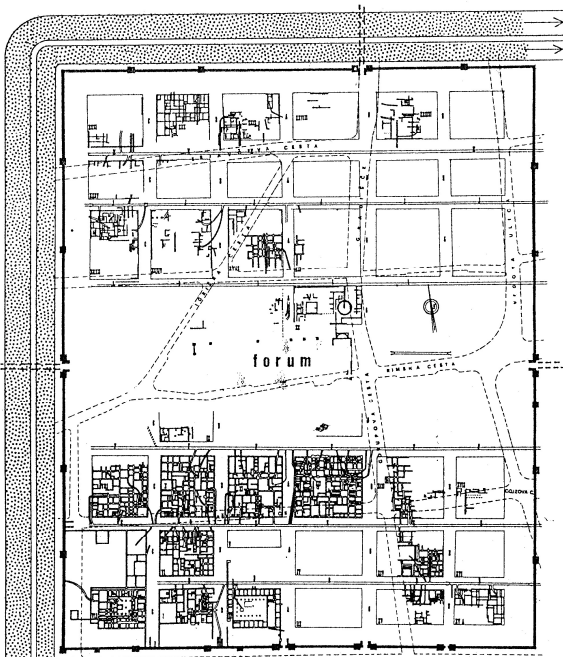
(3 točke)

- F) Med znanimi arheološkimi najdbami tega obdobja je tudi umetnostni izdelek, ki je predstavljen na sliki 6. Opišite, kaj predstavlja ta izdelek (osredotočite se na vsebinski vidik).

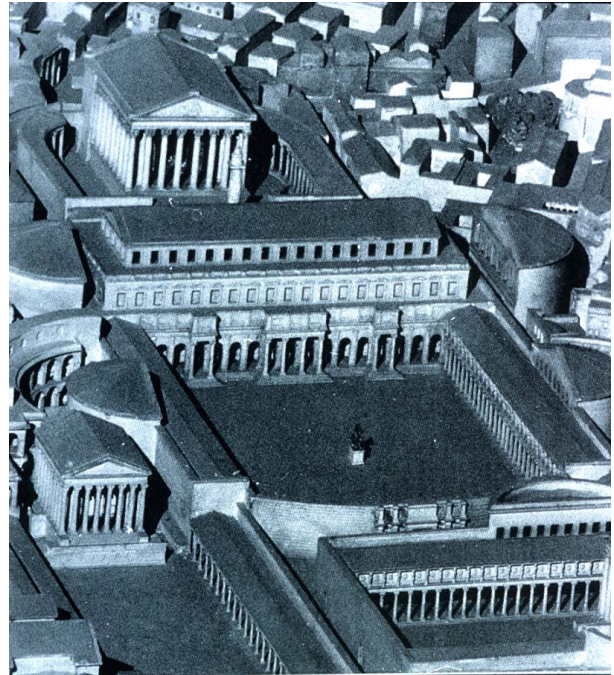
(3 točke)

3. POZNAVANJE RIMSKE ANTIKE

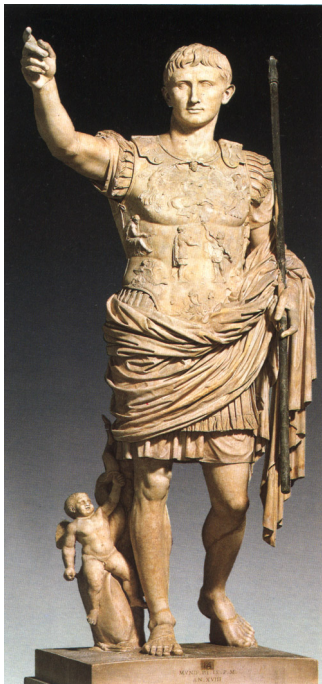
(Slike so tudi v barvni prilogi.)

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 5

A) Rimska umetnost je nastajala pod vplivom dveh velikih antičnih kultur. Imenujte ju:

(2 točki)

B) Poimenujte in natančno opišite urbanistično zasnovo rimskega mesta.

(3 točke)

C) Središče rimskega mestnega življenja je bil forum. Okrog foruma so bila razporejena versko središče, trgovsko in sodno središče ter politično središče. Imenujte stavbe, ki predstavljajo ta središča.

Versko središče _____

Trgovsko in sodno središče _____

Politično središče _____

(3 točke)

D) Poglavitni tipi rimskih zasebnih stavb so domus, vila in insula. Opišite jih.

(3 točke)

E) Kateri neposredno spoznavni motiv je bil osrednja tema kiparskega ustvarjanja in poudarjanja posameznikovega položaja v družbi? Ob slikah 3 in 4 primerjajte njegove značilnosti v republikanski in cesarski dobi.

(4 točke)

F) Poimenujte kiparsko delo na sliki 5.

(1 točka)

G) V času Rima se razvije tudi iluzionistično slikarstvo. Ob sliki 1 v barvni prilogi razložite ta pojem.

(2 točki)

4. POZNAVANJE GOTSKEGA SLIKARSTVA

(Slike so tudi v barvni prilogi.)

- A) V gotski umetnosti prevladujejo štiri slikarske tehnike. Pomagajte si s slikami 2, 3, 4 in 5 v barvni prilogi ter poimenujte te štiri tehnike.

Slika 2 _____

Slika 3 _____

Slika 4 _____

Slika 5 _____

(4 točke)

- B) Opišite slikarsko tehniko, ki je predstavljena na sliki 3 v barvni prilogi, in razložite, na čem temelji njena tesna povezanost z gotsko arhitekturo.

(3 točke)

- C) Na sliki 5 v barvni prilogi je Marija s spremstvom v vrtu, v katerem je veliko rož (vrtnice, lilije, perunike, vijolice, šmarnice, orlice, zimzelen in zvončki). Vse imajo bogato simboliko, ki je povezana z Marijo ali Jezuškom. Izmed naštetih izberite dve cvetlici in povejte, kaj simbolizirata.

(2 točki)

- D) Ob sliki 4 v barvni prilogi navedite oblikovne značilnosti gotskega slikarstva.

(3 točke)

E) Poimenujte in razložite ikonografski motiv, predstavljen na sliki 2 v barvni prilogi.

(3 točke)

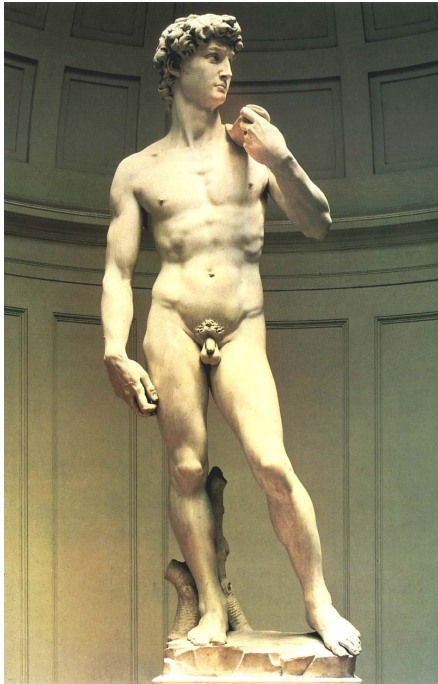
Slika 1

F) V gotiki se razvije nov tip oltarja (slika 1). Poimenujte ta tip oltarja in ga opišite.

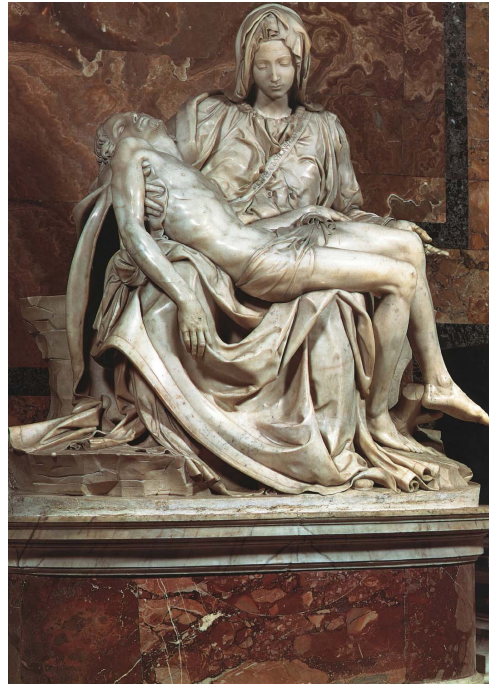
(3 točke)

5. PREPOZNAVANJE UMETNIKA

(Slika je tudi v barvni prilogi.)

Slika 1

Slika 2

- A) Na slikah 1 in 2 ter sliki 6 v barvni prilogi so predstavljena dela enega največjih umetnikov. Poimenujte ga in povejte, v katerih dveh italijanskih mestih je ustvaril večino svojega opusa.

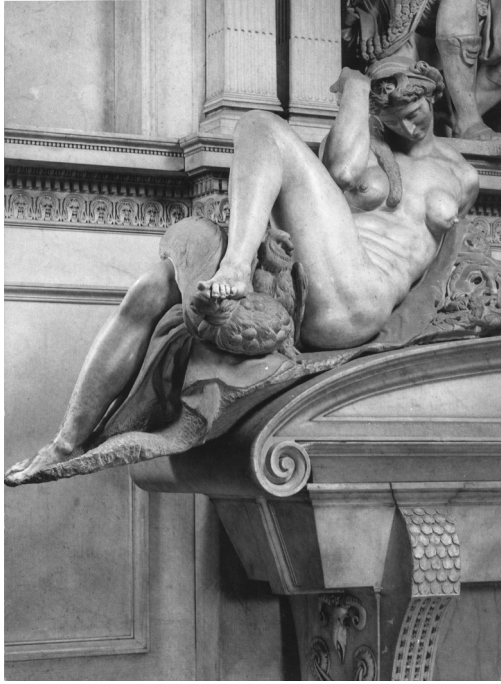
(3 točke)

- B) Na slikah 1 in 2 sta predstavljeni dve deli iz zgodnjih let. Poimenujte motiva in umetnostnozgodovinski slog.

(3 točke)

- C) Ob slikah 1 in 2 navedite vsaj tri značilnosti tega sloga.

(3 točke)

Slika 3

Slika 4

- D) Pozneje se njegova umetnost spremeni. Ob spomenikih na slikah 3 in 4 opišite vsaj tri značilnosti novega sloga.

(3 točke)

- E) Poimenujte in razložite motiv na sliki 6 v barvni prilogi.

(4 točke)

- F) Napišite, kje je delo s slike 6 v barvni prilogi, in imenujte še drugo delo tega umetnika v istem prostoru.

(2 točki)

6. BAROČNO SLIKARSTVO NA SLOVENSKEM

(Slike so v barvni prilogi.)

- A) Ob sliki 7 v barvni prilogi imenujte način poslikave in razložite značilnosti. (Dve navedbi.)

(3 točke)

- B) Ob sliki 8 v barvni prilogi zapišite priimek tega kranjskega slikarja in navedite še eno njegovo delo.

(2 točki)

- C) Napišite še tri znane sodobnike slikarja (iz zgornjega vprašanja) na Kranjskem.

(3 točke)

- D) Primerjava slik 7 in 8 v barvni prilogi nam nazorno pokaže vsebinsko razliko med cerkvenimi in posvetnimi stavbami. Zapišite snov poslikave na sliki 7 in na sliki 8 v barvni prilogi.

Slika 7 _____

Slika 8 _____

(2 točki)

- E) V katerih prostorih baročne palače se pojavlja iluzionistična poslikava in kaj simbolizira?

(3 točke)

F) Ob slikah 11 in 12 v barvni prilogi napišite slogovne značilnosti baročnega slikarstva.

(3 točke)

G) Poimenujte svetnika na sliki 12 v barvni prilogi in napišite, zavetnik česa je.

(2 točki)

7. POZNAVANJE KIPARSTVA BAROKA IN NEOKLASICIZMA

Slika 1

Slika 2

Slika 3

- A) Na slikah 1 in 2 sta predstavljeni dve umetnini velikega baročnega kiparja. Poimenujte kiparja in njegovi deli.

(3 točke)

- B) Navedite značilnosti baročnega kiparstva.

(3 točke)

- C) Ena od najbolj priljubljenih kiparskih nalog baroka je predstavljena na sliki 3. Katera je ta naloga in kakšna je bila njena funkcija? Kateri material je bil najpogosteje uporabljen?

(3 točke)

Slika 4

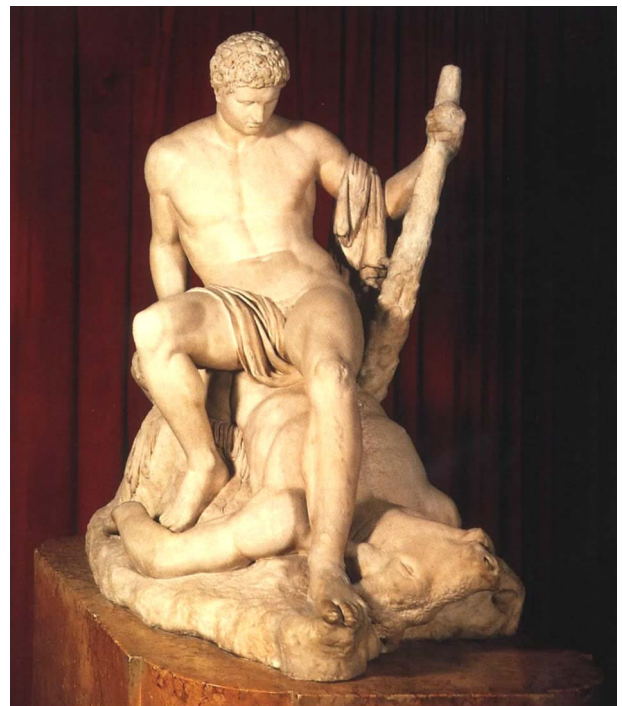
Slika 5

- D) Kakor je razvidno z del na slikah 4 in 5, je neoklasicizem v slogovnem pogledu pravo nasprotje baroka. Navedite vsaj tri značilnosti neoklasicističnega kiparstva. (Pomagajte si s primerjavo z baročnimi deli na slikah 1 in 2.)

(3 točke)

Slika 6

Slika 7

Slika 8

- E) Avtor del na slikah 6, 7 in 8 je velik neoklasicistični kipar italijanskega rodu. Navedite njegovo ime in priimek.

(1 točka)

- F) Neoklasicizem je tudi v vsebinskem pogledu obujal klasično tradicijo, zato so posebno pogosti motivi antičnih bogov in junakov. Na slikah 6, 7 in 8 so predstavljeni trije najslavnejši junaki iz grške mitologije. Imenujte vsaj dva.

Slika 6 _____

Slika 7 _____

Slika 8 _____

(2 točki)

- G) Izberite si eno od del na sliki 6, 7 ali 8 in predstavite zgodbo upodobljenega junaka.

(3 točke)

8. PREPOZNAVANJE UMETNOSTNEGA OBDOBJA

(Slike so tudi v barvni prilogi.)

Slika 1a

Slika 1b

Slika 2

Slika 3a

Slika 3b

- A) V slikovnem gradivu je predstavljeno obdobje, za katerega se v različnih evropskih deželah uporabljajo različni izrazi. Poimenujte to obdobje s tremi različnimi poimenovanji.

(3 točke)

B) Katera področja ustvarjanja je zajelo to obdobje? (Tri navedbe.)

(3 točke)

C) Povezava med posameznimi umetnostnimi zvrstmi je lepo izpričana v palači, ki je predstavljena na slikah 13a in 13b v barvni prilogi. Poslikal jo je avstrijski slikar, ki je imel pomembno vlogo v razvoju tega obdobja. Poimenujte slikarja in predstavite vsaj dve značilnosti njegovega slikarstva.

(3 točke)

D) Uveljavitev tega sloga na Slovenskem je vezana predvsem na popotresno Ljubljano. Kateri arhitekti so sodelovali pri prenovi Ljubljane v tem slogu? Navedite vsaj dva. (Pomagajte si slikami od 4 do 6.)

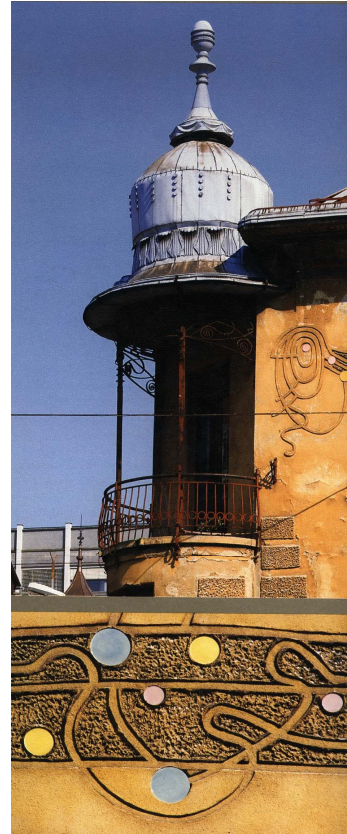
(2 točki)

Slika 4

Slika 5a

Slika 5b

Slika 6a

Slika 6b

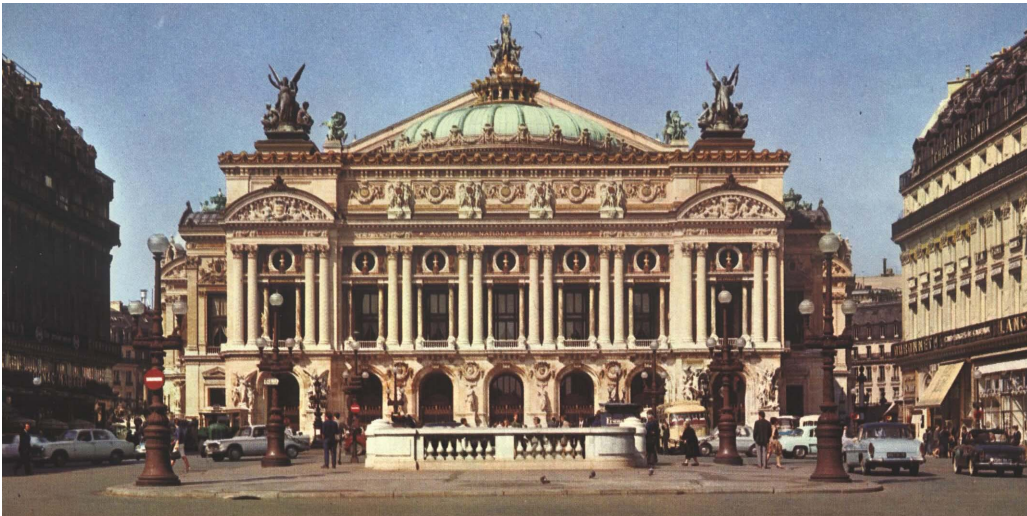
- E) Pri razvoju arhitekture so se slovenski arhitekti naslonili na tuje vzore. Ob slikovnem gradivu (od slike 4 do 6) napišite, katere so arhitekturne značilnosti in materiali tega obdobja. (Tri navedbe.)

(4 točke)

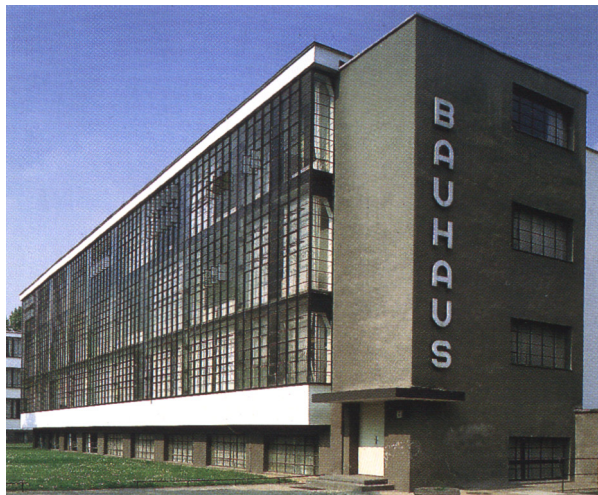
- F) Naštejte tri arhitekturne spomenike, zgrajene v tem slogu na Slovenskem.

(3 točke)

9. ARHITEKTURA 20. STOLETJA

Slika 1

Slika 2

- A) Primerjajte med seboj značilno arhitekturo 19. stoletja (slika 1) in eno od pionirskih stavb moderne arhitekture 20. stoletja (slika 2) ter pri tem zapišite tri prepoznavne značilnosti moderne arhitekture.

(3 točke)

Slika 3

Slika 4

- B) Kako imenujemo arhitekturni slog moderne arhitekture, predstavljen s slikama 3 in 4, ki se je med obema vojnama oblikoval v Evropi in ima skupne prepoznavne arhitekturne značilnosti?

_____ (1 točka)

- C) Zapišite avtorja stavb na slikah 3 in 4, predstavnika zgoraj navedenega sloga.

Slika 3 _____

Slika 4 _____

(2 točki)

- D) Sočasno s spremembami v arhitekturi se spreminja tudi urbanizem (slika 5). Zapišite temeljne značilnosti modernega urbanizma. (Štiri navedbe.)

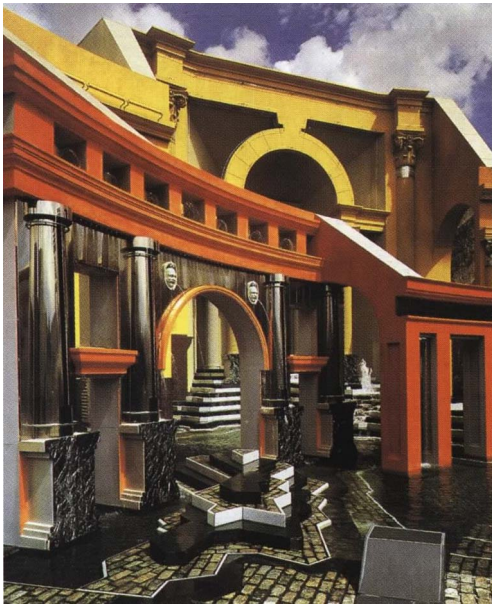

Slika 5

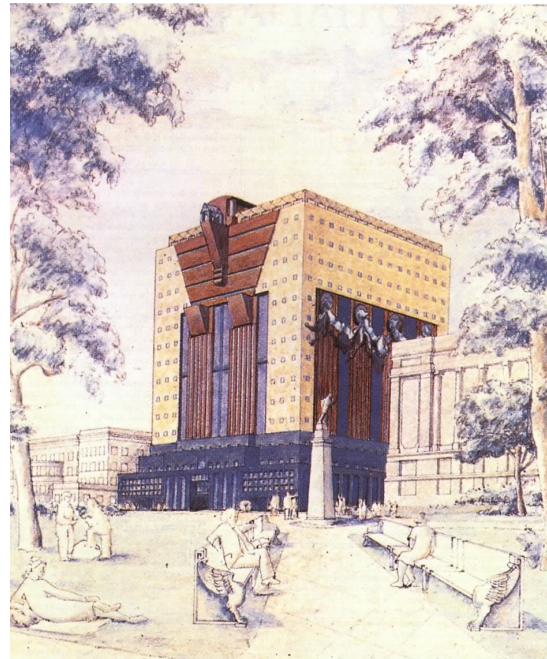
(4 točke)

- E) Kritičen pregled prevladujočih značilnosti arhitekture 20. stoletja nam pokaže tudi negativne posledice, ki jih prinašata s seboj moderna arhitektura in urbanizem. Zapišite tri negativne posledice moderne arhitekture in urbanizma.

(3 točke)

Slika 6

Slika 7

- F) V začetku osemdesetih let 20. stoletja se v arhitekturi oblikuje nov slog, ki je odgovor na prevladujočo moderno arhitekturo. Kako se slog imenuje? Ob pomoči slik 6 in 7 navedite tri značilnosti nove slogovne usmeritve.

(3 točke)

- G) Navedite, katere materiale uporabljajo arhitekti 20. stoletja.

(2 točki)

Prazna stran